לא שנו אלא לענין מומאה אבל לענין אכילה

מהורין "בפני עצמן וממאים בפני עצמן ולוי

אמר אפילו לאכילה נמי מצמרפין ורב אסי

אמר מהורים לעצמן וממאין לעצמן איכא

דאמרי פליגא אדרב ואיכא דאמרי לא פליגא מיתיבי מיתת פרה וחיי גמל אין מצטרפין זה

עם זה הא מיתת שניהם מצמרפין זו וקשיא

לרב אםי אימא הא חיי שניהם מצמרפין ומני

רבי יהודה היא יודאמר יאבר מן החי נוהג

בממאה אבל מיתת שניהם מאי לא מצמרפי

א"כ מאי איריא דרהים ותני מיתת פרה וחיי

גמל הא אפילו מיתת שניהם לא מצמרפי ועוד

תניא חצי זית פרה בחייה וחצי זית גמל במיתתה אין מצְטרפין אבל חצי זית מפרה

וחצי זית מגמל בין בחייה בין במיתתה מצטרפין קשיא רישא אסיפא אלא לאו שמע

מינה מיתת שניהם מצמרפין אמר לך רב אםי האי תנא סבר יאיסור חל על איסור

אמר

עין משפם גר מצוה

מסורת הש"ם

א) חולין קא:, ב) [חולין קיג: וש"כן, ג) אכילה לא מצטרפיו

יד א מיי פ״ד מהל׳ מאכלות אסורות הלכה

י. וכאידר מ"ד:

רבינו גרשום

לא שנו. הא דתנן דנבילות מצטרפות זה עם זה דמשמע דאפילו נכלת בהמה טמאה עם נבלת בהמה טהורה: עם נבלת בהמה טהורה: אלא לענין טומאה. לענין נגיעה דבתרויהו כתיב נגיעה דבתרויהו כתיב הנוגע בנבלתה יטמא: אבל לענין אכילה. כגון לחייב עליהו משוח לא חארל ורלה עליהן משום לא המכל ובלה לא מצטרפי אלא בעינן דליהוי בטהורין בנבלת טהורין שעור כזית בפני עצמו ובטמאיז בפני עצמז י מ״ט משום דבבהמה טהור מ״ט משום דבבהמה טהורה לא חייל עלה איסור לא תאכל נבלה דקסבר רב דאין איסור חל על איסור הלכך לא מצטרפי וכן בבהמה טהורה יש בה איסור לא תאכל נבלה בלבד ולא איסור טומאה והאי דקאמר וטמאים בפני עצמן . לענין איסור טומאה קאמר או דמצטרפי עם טהורין . לטומאה או דאי איכא . איסור חל על איסור: איכא ראמרי. הא דרב אסי פליגא אדרב דקסבר האי דקאמר רב אסי טהורה לעצמה לענין טומאה ובין לענין אכילה קאמר ורב לא קאמר . הכי: ואיכא דאמרי פליגא. אדרב הואיל ומצינן פליגא. אדרב הואיל ומצינן למידרשיה להא דרב אסי כדרב דהיכא קאמר טהורה בפני עצמה וטמאה בפני בפני עצמה וסמאה אבני עצמה לענין אכילה קאמר אבל לענין טומאה הכי נמי דמצטרפין: מיתת פרה וחיי גמל. כגון שאם תלש חצי זית מפרה מתה וחצי זית מגמל חי אין מצטרפין . לטומאה דהא גמל חי: הא מיתת שניהם. מצטרפין (ואיכא למימר) [למאן] דאמר דפליגא: אימא הא דאמר דפליגא: אימא הא חיי שניהם מצטרפין. לכזית אבר מן החי: ומני ר' יהודה היא. דאמרינן בפרק גיד הנשה דאבר החי נוהג נמי בטמאה: אבל מיתת שניהם לא מצטרפי א״כ מאי איריא רהיט ותני ברייתא מיתת פרה וחיי גמל אין מצטרפין. פרה וחיי גמל אין מצטרפין. מת הא אמרת אפי' מיתת שניהן אין מצטרפין אע"ג שניהן אין מצטופין אינ ג דתרוייהו מייתי אלא ודאי מדנקט מיתת פרה וחיי גמל לא מצטרפין ש״מ דהא מיתת שניהם מצטרפין וקשיא לרב אסי: ועוד תניא . חצי זית פרה בחייה כו'. ארל חצי זיח מפרה וחצי דהאי דקאמר בין בחייה . בין במיתתה היינו בין בחיי בין במיתתה היינו בין בחיי שתיהן בין במיתת שתיהן וקאמר דמצטרפי וקשיא רישא מיתת פרה וחיי גמל כו'. דדייקינן לה דבמיתת שתיהן לא מצטרפי אהא איסור חל על איסור ונראה לפרש דודאי כולהו איירי למ"ד אין איסור חל על איסור ולוי אמר לך אע"ג דבעלמא יז אין איסור חל על איסור הכא מודה דאיסור חל על איסור דגלי קרא בנבלה דכמיב (ויקרא ז) וחלב הרא מודה דאיסור חל על איסור דגלי קרא בנבלה דכמיב (ויקרא ז) וחלב נבילה יאן דוגו׳ן ואכול לא תאכלוהו י) התורה אמרה יבא איסור נבילה ויחול על איסור חלב וה"ה דחייל נמי

יש איסור נבילה אטמאה ורב אסי אומר טהורים בפני עלמן וטמאין בפני עלמן איכא דאמרי פליגא אדרב יגו והסבר דלענין טומאה נמי לא מצטרפי וא"ת טעמא דהתינח לענין אכילה כדפירשנו לעיל דשני איסורים הם אלא לענין טומאה אמאי לא מלטרפי והא איסור טהורה וטמאה ידו משום טומאה יש לומר דקסבר כיון דלענין אכילה לא מלטרפי לענין טומאה נמי לא מלטרפי וא"ת והא קתני במתני" כל הנבילות שח דמשמע דמלטרפי לכל הפחות לענין טומאה י"ל דמיירי בטהורה וטהורה כגון עז ופרה או בטמאה וטמאה כגון גמל וחמור וא"ת והא קתני במתניי כל ששיעורו וטומאתו שוו שוה מלטרפין וכל הנבילות בין של טומאה בין של טהורה טומאתו ושיעורו שוה י"ל דלא קאמר מלטרפין אלא בשרנים שאין חלוקים יי לענין אכילה יו [אבל בבחמה דחלוקה לענין אכילה] כגון טהורה או

טמחה בהח לה קחמר דמלטרפי: ואיבא דאמרי דא פדיג אדרב. והא דקאמר טהורים בפני עלמן וטמאין בפני עלמן לענין אכילה קאמר אבל לענין טומאה מודה לרב: בויתיבי ביתת פרה וחיי גבה אין מצמרפין זה עם זה הא מיתת שניהם מצמרפין. וקשה לרב אסי ללישנא ח דהאמר דפליג אדרב אבל לא פריך לרב משום דרב מוקי לה לענין טומאה וכן משמע לכאורה מדקאמר בסמוך אמר לך רב אסי אלמא לרב אסי דוקא ⁰ קפריך יש ¹⁰ותו דהיכי מצי מוקי לה רב לענין טומאה והא על כרחך הא דקאמר מיתת פרה וחיי גמל אין מלטרפין לענין אכילה קאמר שאם אכל חלי זית מפרה מתה וחלי זית מגמל חי אין מלטרפין י) להתחייב לא משום נבלה ולא משום טומאה דלענין טומאה לא מיירי דבחיי גמל לא שייכא שום טומאה כדאמר בפרק העור והרוטב (סולין דף קכח:) דבשר הפורש מן החי אינו מטמא יז ויש לומר דחיי גמל דהכא היינו אבר מן החי דשייכא ביה טומאה ם) כדאמר יאו התם בתורת כהנים לפי שאין לו חליפין והויא דומיא דנבלה וא"ת א"כ ל"ל צירוף כים הא אמרינן התם דאין לו שיעור י"ל דמ"מ בעינן שיהא בשר גידין ועצמות והכא מיירי בדאיתא גידין ועלמות אבל בשר ליכא ולכך לריך לירוף קודם שיטמא ומ"מ קשיא היכי קא דחי הא חיי שניהן מצטרפין והא אמרינן בסוף פרק גיד הנשה (שם דף קג:) דאף באבר שלם אם חלקו מבחוץ אינו עובר עליו אלמא דאם חלק האבר לשנים ואכלו כולו פטור וכ"ש יגו כזית משני אברים חלי אבר מזה וחלי אבר מזה דפטור כה אלא ש"מ דעל כרחך מיירי הכא לענין ע) אכילה כפו וא"כ אמאי לא פריך לרב כמו דפריך לרב אסי וי"ל דאין הכי נמי דפריך אפי׳ לרב והא דקאמר אמר לך רב אסי משום דס״ל לבעל הש״ם דלא פליג אדרב וכי היכי דניחא לרב אסי מהאי טעמא נמי ניחא ליה לרב ועוד אומר מורי שיחי׳ דלפי הלשון דלא פליגא אדרב א"כ רב ורב

אסי הכל אחד ורב אסי משמיה דרב קאמר שהוא היה תלמידו: יהודה היא. פירוש דקאמר בפרק גיד הנשה (חולין דף קא:) דאבר מן החי נוהג בטמאה ובטהורה וה"ה לבשר מן החי דנוהג בטמאה ובטהורה ולכך מלטרפין חיי שניהם להתחייב באכילה פיומשום אבר מן החי: מאי איריא דרהיט ותני מיתת פרה וחיי גמל. כלומר מאי איריא דנקט מיתת פרה וחיי גמל ולשון יח רבנו משה מקולי מעילה משונה הוא משאר מקומות: ועוד תגיא חצי זית בו'. אבל חלי זית מפרה כו' מנטרפין ³קשיא רשא אסיפא יש אלמא ש"מ דמיתת שניהם מנטרפין פירוש מנטרפין ⁹קשיא רשא אסיפא יש אלמא ש"מ דמיתת שניהם מנטרפין פירוש אף הא דקאמר בסיפא דהך ברייתא בין במייחם בין בחייהם רוצה לומר כגון חיי גמל ומיחת פרה או איפכא דמצטרפין א״כ תקשה רישא אסיפא שלא ש"מ במיתת שניהם מצטרפין לא ו"ל בין במיתת שניהם בין בחייהם והא דקאמר הכי אין זה רק כדי לישב הברייתא דלא מיקשי דמיהוי אין מלטרפין: אמר לך רב אסי האי סנא סבר וכו'. ולא שו מ״ה: משבשתא דהא אי הוה הא בין במימתם בין לשו בחייהן ר״ל אחד חי ואחד אמר מת מ״מ ^{ר)} מוכח שפיר מיתת שניהם ט הוא אמר לך רב אסי קסבר האי סנא איסור חל על איסור כדפירשנו לעיל דכולהו אמוראי פליגי אליבא דמ״ד אין איסור חל על איסור כדפירשנו לעיל דכולהו אמוראי פליגי אליבא דמ״ד אין איסור חל על איסור

מאי רסיפא אבל חצי זית מפרה כו': אלא לאו ש"מ. מדבסיפא מצטרפת מיתת שתיהן ברישא נמי מצטרפת מיתת שתיהן וקשיא לרב

ארא שימ תיכת אלמא נמחק: מן מצטרפת ולותר הולמר בין במיתתם שניהם מותם ובין בחייהם שניחם שניחם שניחם שניחם שניחם מתים ובין בחייהם שניחם שניחם היח והא תיכת ויש נמחק: מן שניחם בין בחייהם שניחם שניחם שניחם שניחם שניחם היח ואגן משוינן הכא

סמו בעלמא:

משמע בין במיתת חיד וחיי חברתה וקתני המצטרפת אלא לאו שימ דמיתת שניחם מצטרפין: הכי קאמר. אלא מאי אית לך למימר

משמע בין במיתת חיד וחיי חברתה וקתני המצטרפת אלא לאו שימ דמיתת שניחם מצטרפין: הכי קאמר. אלא מאי אית לך למימר

דלא תקשי לך רישא לסיפא הכי צריך לפרושי. להא סיפא דקתני בין בחייה ובין במיתתה תריץ הכי בין במיתתה במיתת שניהן דקתני דמצטרפין וקשיא לרב אסי להך לישא ארב דמשמע דאית ליה לרב אסי דאין מצטרפין לא לענין טומאה: אמר לך רב אסי האי תנא סבר כר:

טמאה עם נבלח בהמה טהורה אלא לענין טומאה הנוגע בהן דבתרוייהו כתיב (ויקרא יא) הנוגע בנבלתה יטמא אבל ש לענין אכילה לחייב עליה משום לא תאכלו כל נבלה (דברים יד) לא מלטרפין אלא נבלות טהורים

בפני עלמן מלטרפות זו עם זו ונבלות טמאות בפני עלמן (א) (אבל גו לענין איסור אכילה לא מנטרפין) דאין איסור חל עול אימור דלא אחי אימור נדלה וחייל על איסור בהמה טמאה הלכך לא מלטרפין: ולוי אמר אפילו לאכילה נמי מלטרפי. דקסבר איסור חל על איסור וחייב שתים אחת משום בהמה טמאה ואחת משום נבלה: איכא דאמרי. הא דרב אסי פליגא אדרב ומצינן לאוקמא (דקסבר) האי דקאמר רב אסי דו טהורה לעלמה וטמאה לעלמה (כ) (משום) דבין לענין טומאה ובין לענין אכילה ג ומוקים רב אסי למתניתין דתני כל הנבלות מלטרפות היינו טהורין בפני עלמן וטמאין בפני עלמן ואפילו לענין טומאה והיינו פליגא אדרב. דו די [וא"ד לא פליגא דמלינן] לאוקמי נמי לדרב אסי כדרב וכי קאמר רב אסי טהורין לעלמן לענין אכילה אבל לטומאה הכי נמי דמלטרפין והיינו כרב: מיסס פרה וחיי גמל. שחם נטל חלי זית מפרה מתה וחתך חלי זית מגמל חי ואכלם אינם מלטרפין לחייב לא משום

נכלה דמיתת פרה ולא משום אבר מן החי הבא מגמל חי: הא מיחם שניהם. שנטל חלי זית מפרה מתה וחלי זית מגמל מת מלטרפין לטומאה נתם טמאום לכב אסי אליבא דמ"ד דפליגא אדרב דקאמר אפילו לענין טומאה נמי טמאום לעצמן וטהורות לעצמן. אבל לרב לא מצי לפרוכי דרב מצי לאוקמי להא דוקיא דהא מיתת שתיהם מלטרפין לענין טומאה קאמר: אימה הה חיי שניהן מלטרפין. לכזית חבר מן החי: ומני ר' יהודה היה דאמר. בפרק גיד הנשה (חולין דף קא:) דאבר מן החי נוהג נמי בטמאה: הבל מיחם שניהן [מהי] לה מלערפי. משום דעהורות לעלמן ועמחות לעצמן: אם כן אמאי רהיט וחני. ברייתא מיחת פרה וחיי גמל אין מצטרפין משום דוה חי וזה מת הא אמרינן אפילו מיתת שניהן אין מלטרפין אע"ג דשניהם מחים וליחני הכי מיחח פרה וגמל שניהם אין מלטרפין אלא ודאי דמדחני מיחת פרה וחיי גמל אינן מלטרפין מכלל דסבירא ליה דהא מיתת שניהן מנטרפין וקשיא לרב אסי: ועוד סניא חלי זים פרה וכו' אבל חלי זים מפרה וחלי זים מגמל בין בחיין. ששניהן חיין בין ח במיחת שניהן מלטרפין. והיינו סיפא דהאי ברייתא דלעיל דקחני מיתת פרה וחיי גמל: קשיא רישא. דקתני מיתת פרה וחיי גמל וכו' דדייקת הא מיתת שניהן לא מצטרפין אהא סיפא דקתני אבל חלי זית מפרהה בין בחייה בין במיתתה מנטרפין אלא לאו ש"מ מדסיפא מנטרפת מיתת שניהן ברישה נמי מצטרפת מיתת שניהן וקשיה לרב חסי לחיכה דאמרי דפליגא אדרב: אמר לך רב אסי האי סנא קסבר איסור חל על איסור. דאע"ג דאיכא איסור של טמאה (ג) איכא איסור נבלה להכי מצטרפין יולא סבירא לי הכי אלא סבירא לי דאין איסור חל על איסור ומיחת שניהן אין מלטרפין והא דקתני ברישא מיחת פרה וחיי גמל אין מנטרפין היינו נבלה ואבר מן החי זו דלבהמה" טמאה דלא אתי איסור נבלה וחייל אאיסור אבר מן החי והא דקתני סיפא חלי זית מפרה בחייה וכו׳ התם ליכא איסור נבלה דבבהתה טמאה ליכא איסור נבלה אלא ח) איסור בהמה טמאה ואבר מן החי. ענין אחר קשה רישא אסיפא דהא ח רישה דקתני חלי זית מפרה בחייה וחלי [זית] מגמל במיתתה מצטרפין קשה להא סיפא דקתני אבל חלי זית מפרה וחלי זית מגמל בין בחייה בין במיחחה מלטרפין דהא דקתני בין בחייה בין במיחחה משמע ליה בין במיחת חדא וחיי חברתה וקחני מלטרפין אלא לאו ש"מ דמיחת שניהן מלטרפין וה"ק אלא מאי אית לך למימר דלא חיקשי רישא לסיפא הכי לריך לפרושי להא סיפא דקתני [בין] בחייה בין במיתתה תריץ הכי בין במיתחה בין במיתח שניהן "א וקחני דמלטרפין וקשיא לרב אסי להך לישנא דפליגא אדרב דמשמע דסבירא ליה לרב אסי דאפילו לטומאה נמי

אלא ש"מ תיבת אלמא נמחק: למן מצטרפין ורוצה לומר בין במיתתם שניהם מתים ובין בחייהם שניהם חיים והא תיבת ויש נמחק: לען

אמר רב לא שנו. דנבלות מצטרפות זו עם זו דמשמע אפילו נבלת בהחה

ש) מוכן קטה, כל (מוכן קיב: מיק, ד) בייק, סל [נדלי"למפרה ז'יק, ד) נייק, סל [נדלי"למפרה וחלי זית מגמל], ו) עיי ברש"יק, ז) דבהמה ז'יק [דל בהמה יעב"ץ], ח) איסור אבר מן החי ל"ק, ט) וה"ה בין בחיים ל"ק, י) [חולין לו.], כ) לענין הש"ק, י) [חולין לו.], כ) לענין אכילה אבל בעהורה או טמאה כו' צ"ק, () פריך ותיתה דהיכי צ"ק, מ) וא"ת היכי כו' רש"ק, נ) להתחייב משום נצלה ולא כ) משום בשר מן החי הס"דל"ק, ל) קשיא רישא אסיפא פיי ניק, כ) קשית רישת חסיפת פיי אי הא דקאמר כוי צייק, ק) אלא רייל בין במיתת שניהם בין בחייהם וש"מ דמיתת שניהם מצטרפין והא דקאמר כוי צייק, מצטרפין והא דקאמר כוי צייק, ר) מוכח שפיר דמיתת שניהם מצטרפין אמר כו' צ"ק,

הגהות הב"ח

(ל) דש"י ד"ה אמר רב וכו׳ בפני עלמן וה"פ אבל לענין: (ב) ד"ה איכא וכו' וטמאה לעלמה משמע דבין לענין טומאה: (ג) ד"ה אמר לך וכו' טמאה ואיכא איסור וכו' טמחה האיבת ..... נגלה אפילו הכי מלטרפין ב-2-ר מו החי של

שימה מקובצת

לן על תיבות וקשיא לרב אסי נרשם על כל תיבה קו למעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: גן אבל טמאין וטהורין לענין: גן אבל טמאין וטהורין לענין: זן טהורים לעצמם וטמאים לעצמם משמע דביז. תיבת משום נמחק: ה אדרכ וא"ד לא פליגא 6) אדרב וא"ד לא פליגא
 אדרב דמצינא לאוקמי:
 0 בין במיתתה שניהן מתין
 מצטרפין:
 10 החי דבהמה
 אות ל' נמחק:
 מן דהא אות ל' נמחק: קּן דהא דקתני רישא חצי: טן ולא מן המורה: יון דבעלמא אאיסור חלב טומאה תיבת נבלה ל"ש: יגן אדרב שבא וא"ת: ידן וטמאה שניהם משום: מו] הנכלות מצטרפי משום: טון הנבדות מצטרפי דמשמע: טון וטומאתו שוין מצטרפין: יון אכילה אבל כגון: יון ללישנא קמא דפליג תיבת דקאמר נמחק: יען קפריך ותימה דהיכי תיבת תו נמחק: כן מטמא היבור זמי במחק: ען מטמא אלא ודאי דרישא מיירי לענין אכילה כדפי׳ ודומיא דהכי דייקינן לענין אכילה הא מיתת שניהם מצטרפין . שחייב משום טומאה ויש לומר דרישא ומי הו"ל לטויז לומר דרישא נמי הו"ל לענין טומאה דחיי: לו) תיבת התם נמחק: לנ) צירוף מבשר הפרה: לגן וכ"ש הכא דאיכא כזית: **לד**] דפטור משמע דה"ג לענין טומאה: לס] אכילה ובשר מן החי מיקרי וא"כ: לון ולשון דמסי מעילה ותיבות רבנו משה מקוצי נמחק: לו] אסיפא